U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Miluše Doškové a soudce JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **N. Y.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 1. 2017 č. j. OAM-330/ZA-ZA14-ZA17-PD1-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2018, č. j. 2 Az 8/2017 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1] Žalobkyni byla rozhodnutím ze dne 25. 9. 2014, č. j. OAM-330/ZA-ZA14-ZA14-2014, udělena doplňková ochrana podle § 14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, na dobu 24 měsíců. Důvodem pro udělení doplňkové ochrany byla velmi nepřehledná bezpečnostní situace v místě trvalého bydliště žalobkyně (obec S. v Chersonské oblasti na Ukrajině).

[2] Dne 26. 9. 2016 podala žalobkyně žádost o prodloužení doplňkové ochrany podle § 53a zákona o azylu. Tvrdila, že v zemi původu se stále válčí a byla by zde ohrožena na životě. Rozhodnutím ze dne 11. 1. 2017, č. j. OAM-330/ZA-ZA14-ZA17-PD1-2014, žalovaný rozhodl, že se doplňková ochrana podle § 53a odst. 4 zákona o azylu neprodlužuje.

[3] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného žalobu u městského soudu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Zdůraznil, že žalobkyni v zemi původu nehrozí vážné nebezpečí dle § 14a zákona o azylu. Bezpečnostní situace v jejím dřívějším bydlišti je stabilizovaná. Odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018

č. j. 1 Azs 198/2018 - 28 a ze dne 18. 9. 2018 č. j. 8 Azs 132/2018 - 41, která souvisí s bezpečnostní situací v Chersonské oblasti.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného k ní

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Dle stěžovatelky městský soud nedostatečně vypořádal její námitku, v níž poukazovala na to, že skutkový stav byl zjištěn nedostatečně, respektive z něj byly vyvozeny nesprávné závěry. Postupem žalovaného přitom došlo k porušení zásady legitimního očekávání, neboť okolnosti ve vlasti stěžovatelky ani na její straně se nezměnily natolik, aby jí nebyla doplňková ochrana prodloužena. Žalovaný řádně neodůvodnil závěr o absenci hrozícího nebezpečí a jeho správní uvážení v tomto ohledu vybočilo ze zákonných mezí definovaných judikaturou.

[6] Žalovaný vycházel z nepřesných informací o situaci na Ukrajině a nevzal v potaz její aktuální vývoj. Zdrojem hrozícího nebezpečí nejsou pouze hlavní místa boje. Žalovaný navíc v rozhodnutí nezdůvodnil, k jakým konkrétním pozitivním změnám v situaci stěžovatelky došlo. Zjištění ve správním řízení potvrzují, že obavy stěžovatelky z hrozby nebezpečí vážné újmy jsou důvodné. V této otázce bylo důkazní břemeno vychýleno v její neprospěch, což je v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 2). Nelze souhlasit se žalovaným, že se situace na Ukrajině zlepšila. Dle aktuálních zpráv se stále zhoršuje, boje se stupňují nejen na tzv. linii doteku, pokračuje rozsáhlé zbrojení na obou stranách. Tím dochází ke změnám na celém území, přičemž vnitřní přesídlení není reálnou možností. Vedlo by k dramatickému zhoršení životní úrovně stěžovatelky a jejích rodičů. Po stěžovatelce nelze požadovat, aby přesídlila do západní části Ukrajiny, kde nikdy nebydlela a nemá tam žádné zázemí. V případě návratu na Ukrajinu nebude mít možnost si vydělat dostatečné prostředky na živobytí ani získat vhodné ubytování. Po návratu jí i její rodině reálně hrozí bída.

[7] Žalovaný nepovažuje kasační stížnost za důvodnou. Stěžovatelka pochází z Chersonské oblasti, která nesousedí s oblastmi, v nichž panuje problematická situace. Nadto z relevantních podkladů plyne, že k eskalaci situace dochází jen lokálně, na krátké časové úseky a boje se nešíří do dalších oblastí Ukrajiny. Stěžovatelce v případě jejího návratu do vlasti nebezpečí vážné újmy nehrozí. Dle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu situace na Ukrajině nepředstavuje totální konflikt a Chersonská oblast není ozbrojeným konfliktem dotčena. Tvrzení stěžovatelky o bezpečnostní situaci jsou nekonkrétní, nepodložená a v rozporu s podklady shromážděnými žalovaným. Stěžovatelka netvrdí ani žádné individuální skutečnosti, které by odůvodňovaly prodloužení doplňkové ochrany. Námitka týkající se správního uvážení je zcela bezpředmětná, neboť dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2018, č. j. 9 Azs 314/2018 - 41, se v případě udělení doplňkové ochrany správní uvážení neuplatní.

Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech mezinárodní ochrany jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatelky je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30, č. 933/2006 Sb. NSS.

[10] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatelka pouze uvedla, že se domnívá, že její kasační stížnost je přijatelná, neboť svým významem přesahuje její vlastní zájmy. Vůbec však neuvedla, v čem přesah vlastních zájmů spatřuje. Nejvyšší správní soud přitom v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatelky ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jejího hmotněprávního postavení, neshledal. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatelka ve své argumentaci nevyložila žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[12] Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a napadeného rozsudku. Městský soud se dostatečně a přezkoumatelným způsobem vyjádřil ke všem žalobním námitkám. S námitkami brojícími proti zjištěnému skutkovému stavu se městský soud dostatečně vypořádal, a to zejména v bodu 16 napadeného rozsudku. K ostatním námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost dále odkazuje Nevyšší správní soud např. na rozsudky ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, a ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Jak rozhodnutí žalovaného, tak rozsudek městského soudu požadavkům této judikatury dostály. Nesouhlas stěžovatelky se závěry soudu nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, atd.).

[13] Námitky, že žalovaný při posuzování žádosti stěžovatelky o prodloužení doplňkové ochrany překročil meze správního uvážení, že v rozporu s judikaturou vychýlil důkazní břemeno ve vztahu k prokazování důvodné obavy z hrozby nebezpečí vážné újmy v její neprospěch a že vnitřní přesídlení není možné, jsou dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Z pohledu přezkumu kasačním soudem jde o nové důvody, které stěžovatelka neuplatnila v řízení před městským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač tak učinit mohla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155).

[14] Jestliže pak stěžovatelka namítala nedostatečné zjištění skutkového stavu, odkazuje jí Nejvyšší správní soud na svou konstantní judikaturu, např. na rozsudky ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, či ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, ze dne 4. 8. 2015, č. j. 6 Azs 113/2015 - 30, ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, ve vztahu ke shromážděným podkladům pak rovněž na rozsudek ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81. Podle posledně uvedeného rozsudku musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Žalovaný a následně městský soud při posouzení skutkového stavu vycházeli především z pohovoru se stěžovatelkou a dále z informací a zpráv nezávislých organizací a jednotlivých institucí, např. Ministerstva zahraničních věcí České republiky, Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Agentury OSN pro uprchlíky, Freedom house, Human Rights Watch či Úřadu pro demokracii, lidská práva a práci. Uvedené podklady splňují výše jmenované podmínky a na jejich základě byl skutkový stav zjištěn dostatečně pro posouzení věci ve smyslu citované judikatury.

[15] V nyní posuzovaném případě nebyla stěžovatelce prodloužena doplňková ochrana, která jí byla přiznána rozhodnutím ze dne 25. 9. 2014 z důvodu bezpečnostní situace na Ukrajině. K doplňkové ochraně viz judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 17. 2. 2011,

č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, či ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1849/2009 Sb. NSS. Žalovaný i městský soud postupovali v souladu s uvedenou judikaturou a nepochybili při hodnocení zjištěného skutkového stavu. Shromážděné podklady potvrzují, že na Ukrajině došlo od roku 2015 ke zklidnění situace, přičemž reálné nebezpečí se týká tzv. linie dotyku v Doněcké a Luhanské oblasti. Sousední oblasti nejsou bezpečnostními incidenty zasaženy. Lze tak souhlasit se závěrem, že na rozdíl od situace, kterou žalovaný posuzoval při vydání rozhodnutí ze dne 7. 10. 2014, č. j. OAM-328/ZA-ZA14-ZA14-2014, není nyní již dán důvod předpokládat hrozící nebezpečí vážné újmy (resp. nejistoty ohledně této újmy) v Chersonské oblasti, ze které stěžovatelka pochází. K aktuální situaci v této oblasti se ostatně Nejvyšší správní soud vyjádřil v usneseních citovaných městským soudem (č. j. 8 Azs 132/2018 - 41 a č. j. 1 Azs 198/2018 - 28). Právě změna situace na Ukrajině byla důvodem pro neprodloužení doplňkové ochrany stěžovatelky. Jelikož žalovaný řádně doložil a zdůvodnil změnu situace, nemohlo dojít k porušení zásady legitimního očekávání.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o první větu § 60 odst. 3, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu